

Luovat alat ja kulttuuri – ennakkotehtävät 7.–9. luokkalaisille

Miten luovasta ideasta syntyy ammatti ja liiketoimintaa?

Luovat alat näkyvät nuorten arjessa päivittäin. Pelit, elokuvat, sosiaalinen media, tapahtumat, uutiset ja rakennettu ympäristö ovat osa jokaisen elämää. Harvemmin pysähdytään miettimään, millaisia koulutuspolkuja, ammatteja ja yrityksiä näiden taustalla on.

Näiden ennakkotehtävien avulla oppilaat pohtivat:

- Millaisia uramahdollisuuksia luovilla aloilla on?
- Millaista osaamista ja koulutusta niillä tarvitaan?
- Miten luova idea muuttuu yritystoiminnaksi?
- Miten vastuullisuus näkyy luovilla aloilla?

Tehtävät voi toteuttaa ennen vierailupäivää tai sen jälkeen. Opettaja voi valita yhden tai molemmat tehtävät. Kokonaisuus tukee työelämä- ja yrittäjyyskasvatusta sekä vahvistaa urasuunnittelutaitoja.

Tehtävät ovat osa Maailman suurinta virtuaalista yritysvierailua, jossa oppilaat pääsevät tutustumaan eri toimialoihin ja ammatteihin yritysten omien videoiden kautta. Kokonaisuuden järjestää Työn Taitajat -ohjelma, jonka tavoitteena on tuoda työelämä tutuksi eri ikäryhmille pedagogisesti mielekkäällä tavalla.

Kokonaisuus sisältää kaksi erilaista tehtävää:

- Yksilötehtävä: Voisiko tämä olla minunalani?
- Ryhmätehtävä: Maailman kiinnostavin luovan alan yritys

Vinkit tehtävien toteutukseen

- Tehtävät voi tehdä yksin, pareittain tai pienryhmissä.
- Kaikkia tehtäviä ei tarvitse tehdä, opettaja voi valita opetustilanteeseen sopivimmat.
- Tehtävät sopivat hyvin osaksi yhteiskuntaoppia, äidinkieltä, kuvataidetta tai ilmiöoppimista.
- Yksinkertaisimmillaan tehtävät voidaan toteuttaa suullisena keskusteluna ja luonnoksina.
- Laajemmassa toteutuksessa oppilaat voivat esitellä tuotoksiaan muulle ryhmälle tai koko luokalle.

Tehtävä 1: Voisiko tämä olla minun alani?

- **Arvioitu kesto:** 20–25 minuuttia.
- **Työskentelytapa:** Yksilötyö ja lyhyt parikeskustelu.
- **Tarvikkeet:** Kirjoitusvälineet ja mahdollisuus tiedonhakuun puhelimella tai tietokoneella.
- **Valmistelut:** Kirjoita taululle esimerkkejä luovista aloista.

Tehtävän tavoite

Oppilas pohtii, voisiko jokin luovan alan työ olla hänelle mahdollinen tulevaisuudessa. Oppilas tutustuu koulutuspolkuihin ja tunnistaa osaamista, jota alalla tarvitaan.

Tehtävän kuvaus

Tehtävässä oppilas valitsee yhden luovan alan ja tutustuu siihen tarkemmin. Tarkastelun kohteena ovat alan työtehtävät, koulutuspolut sekä osaaminen, jota alalla tarvitaan. Oppilas pohtii samalla omia vahvuuksiaan ja kiinnostuksen kohteitaan suhteessa valitsemaansa alaan.

Tehtävän tarkoituksena on auttaa oppilasta hahmottamaan, että luoville aloille on useita erilaisia reittejä ja että niillä tarvitaan monipuolista osaamista. Samalla oppilas arvioi, voisiko ala olla hänelle mahdollinen tulevaisuudessa.

Opettajan käsikirjoitus

Aloita kertomalla oppilaille, että luovat alat eivät ole ainoastaan harrastuksia. Ne ovat oikeita ammatteja. Seuraavaksi tehtävänä on valita yksi ala luovien alojen sisältä ja tutustua siihen tarkemmin.

Avaa Business Finlandin luovien alojen toimialajako selaimeen ([avaa kuva selaimeen tästä](#)).

Halutessanne voitte tutustua myös luovien alojen tunnuslukuihin ([avaa linkki tästä](#)).

Seuraavaksi pyydä jokaista oppilasta valitsemaan jaottelusta itseään kiinnostava ala, johon he tutustuvat. Ohjeista oppilaat etsimään vastauksia seuraaviin kysymyksiin:

- Millaisia työtehtäviä alalla on?
- Millaista osaamista tai taitoja alalla tarvitaan?
- Miten alalle voi kouluttautua peruskoulun jälkeen?
- Mitkä omat vahvuuteni voisivat sopia tälle alalle?
- Mitä minun pitäisi vielä oppia?

Ohjeista oppilaat yksilötyöskentelyn jälkeen esittelemään löydöksensä parille. Huolehdi, että pareilla on eri toimialat.

Pohdinta- ja keskustelukysymykset loppuksi

- Onko luova ala vain "luoville ihmisille"?
- Mitä muuta kuin luovuutta näillä aloilla tarvitaan?
- Onko alalle useita eri reittejä?

Tehtävä 2: Maailman kiinnostavin luovan alan yritys

- **Arvioitu kesto:** 30 minuuttia
- **Työskentelytapa:** Pari- tai pienryhmätyö (2–4 oppilasta) ja yhteinen esittely.
- **Tarvikkeet:** Paperia, kirjoitusvälineet ja tulostettava työskentelypohja.
- **Valmistelut:** Jaa oppilaat pareihin tai pienryhmiin.

Tehtävän tavoite

Oppilaat ymmärtävät, että luovat alat ovat sekä luovaa työtä että liiketoimintaa. Oppilaat pohtivat, kenelle palvelu tai tuote on suunnattu, miksi joku olisi valmis maksamaan siitä ja miten yritys voi toimia vastuullisesti ja kestäväällä tavalla.

Tehtävän kuvaus

Tehtävässä oppilaat ideoivat luovan alan yrityksen, joka tuottaa tuotteen tai palvelun. Ryhmät suunnittelevat yritykselleen selkeän toimintamallin ja pohtivat, millaiselle kohderyhmälle yritys on suunnattu. Lisäksi oppilaat tarkastelevat, mistä yritys saa tulonsa ja miten se voi toimia kestävä kehityksen periaatteita noudattaen. Tehtävän tarkoituksena on auttaa oppilaita ymmärtämään, että luovat alat yhdistävät ideointia, osaamista, asiakasymmärrystä ja taloudellista ajattelua. Samalla oppilaat harjoittelevat perustelemaan omia valintojaan ja esittelemään ideansa selkeästi.

Opettajan käsikirjoitus

Pohjusta tehtävää kertomalla, että luovat alat eivät ole vain ideoita. Ne ovat myös yrityksiä, joiden täytyy pärjätä. Hyvä yritys miettii sekä kannattavuutta että vastuullisuutta.

Näytä oppilaille Business Finlandin jaottelu luovien alojen toimialoista. [Avaa kuva selaimeen tästä](#). Jos haluatte tutustua tarkemmin luovien alojen tunnuslukuihin, voitte katsoa niitä [tästä](#).

Anna ryhmille tehtävänanto ja tehtävän tueksi tulostettu työskentelypohja:

Ideoikaa luovan alan yritys. Valitkaa esimerkiksi peliala, elokuvatuotanto, tapahtumatuotanto, markkinointi, uutismedia tai arkkitehtitoimisto. Suunnitelkaa yrityksellenne selkeä kokonaisuus, jonka voitte kiteyttää lyhyeen puheeseen.

Työskentelypohjassa ovat seuraavat kysymykset:

- Mitä yrityksenne tekee?
- Miten tuote/palvelu toteutetaan? Mitä siihen tarvitaan?
- Kuka on sen kohderyhmää eli asiakas?
- Miksi asiakas valitsi juuri teidät? Mikä tekee teistä erilaisen kuin muut?
- Miten yrityksenne tekee rahaa?
- Miten yrityksenne huomioi kestävä kehityksen?

Voit tarkentaa kestävä kehitystä esimerkillä:

- Kestävä kehitys voi näkyä eri tavoin eri aloilla.
- Peliyritys voi tehdä pelin, joka opettaa vastuullisuutta.
- Tapahtuma voidaan toteuttaa kierrätettäviä materiaaleja hyödyntäen.
- Arkkitehti voi suunnitella energiatehokkaita rakennuksia.
- Uutismedia voi toimia luotettavasti ja vastuullisesti.

Työskentelyn aikana voit kiertää ryhmissä ja kysyä esimerkiksi:

- Kuka on teidän asiakkaanne?
- Miksi juuri tämä kohderyhmä tarvitsee teidän ideoinne?
- Olisiko joku valmis maksamaan tästä?
- Onko mielestänne tapanne tehdä rahaa realistinen?
- Miten kestävä kehitys näkyy käytännössä?

Pohdinta- ja keskustelukysymykset lopuksi

- Mikä yritys oli uskottavin? Miksi?
- Missä ideassa kohderyhmä oli selkein?
- Missä vastuullisuus oli aidosti mukana?
- Onko luovuus ja liiketoiminta ristiriidassa vai tukevatko ne toisiaan?

MAAILMAN KIINNOSTAVIN LUOVAN ALAN YRITYS IDEAN TYÖNIMI: _____		
MITÄ YRITYKSENNE TEKEE ELI MITÄ TUOTETTA, PALVELUA TAI NIIDEN YHDISTELMÄÄ MYYTE?	KUKA ON IDEAN KOHDERYHMÄÄ ELI ASIAKAS? KULUTTAJA? YRITYS?	MITEN YRITYKSENNE TEKEE RAHAA?
MIKSI ASIAKAS VALITSISI JUURI TEIDÄT? MIKÄ TEKEE TEISTÄ ERILAISEN KUIN MUUT?	MITEN TUOTE/PALVELU TOTEUTETAAN? MITÄ SIIHEN TARVITAAN? MATERIAALIT? KUMPPANIT? TILAT?	MITKÄ OVAT LIIKEIDEAN/TIIMIN VAHVUUDET? LISTATKAA VÄHINTÄÄN KOLME.
MITEN IDEASSA TAI SEN TOTEUTUKSESSA OTETAAN HUOMIOON KESTÄVÄ KEHITYS?		

Pohjan voi tulostaa A3- tai A4-kokoisena ryhmätyöskentelyä varten.